

Polonici nominis originem tradunt à planis campis, quos Pole ipsi ver-
nacula sua lingua vocant. Dicunt enim ex Croatia populis in Dalma-
tia duos egressos esse fratres, Zechum & Lechum, quorum hic versus
Orientem & Septentrionem tractum tenuerit, ubi planities latulque
campus erat, ex eoque Poloniam terram nominasse. Hi itaque eiecit
Vandalis, qui hoc loci olim habitauerunt, hunc tractum occuparunt. Erant autem Van-
dali VVigevvorum populi à Vandalo Tuifconis & Manni nepote sic dicti, quem a-
pud Tuifcones imperasse refert Berofus, tempore Altadis duodecimi regis Babylo-
norum à quibus & Vandalus flu. quem Vistulam hodie vocamus, dictus est: cum nam-
que Vandali à Fontibus ad ostia vsque accolerunt, ac inter Sarmatas Europaeos com-
memorati fuere quamquam hoc controuersum dicit Erasmus Stella, qui Peucinos
Bastarnasq; eadem loca tenuisse refert. Diuiditur autem Polonia in duas partes, qua-
rum quæ Saxonibus Prutenisque vicina est, maior Polonia dicitur, altera Hungariæ
ac Russiæ obiecta minor vocatur. Regnum vniuersum velut in quatuor regiones di-
uisum, quas in orbem Rex quotannis inuisit: singulæ ternis mensibus alunt regem re-
giumque comitarum Complectitur minor Polonia Vistulæ fontes, ac Cracouiam ce-
lebrem & amplissimam urbem, in qua regia est, totiusque regni Gza: Rundiffi flu.
urbem circumluit & aquæductibus etiam perluit. Ita verò est Cracouia ad Valuelû
montem, in cuius summitate regia arx est; floretque Academia celebri, quam primû
quidem Hedvigus & Casimirus reges fundasse, Vladislaus autè anno 1400. restau-
rasse perfectisque dicuntur. Maior autem Polonia complectitur famatissimas vrbes
Gnesnam, quam Lechus ædificasse ibidem in planicie dicitur. cæteræ ciuitates parum
nitidæ sunt, ex maceria domus ferè omnes compositæ, pleræque luto collinitæ. Regi-
onis aer purus, sed frigidus rigensque ac seueræ hyemes. plaga autem eius palustris &
nemorosa. plana. rarissimisque montibus conspersa. Solum ferax, triticique abundas,
nec minus hordei leguminumque. Verùm nec olearum nec vinetorum patiens, ob
rigidum vicinum Septentrionem: ideoque etiam genti ignotus omnis vinearum cul-
tus, ac rarissimus vini vsus, cum bibacissimum sit hominû genus, vt totus Septentrio.
Facilita ex tritico alijsque generibus feminum potio est in vsu. Est & pascuis idoneû
solum, armenta latè pascuntur, vnde lacte butyro. carne ac id genus edulij abundat.
Mirum autem cur totus hic tractus in Scythiam vsque adeo apibus abundet, vt ceræ
mellisque nusquam maior copia sit, nec a tem ibi expectant, nec industria iuuari vo-
lunt, sibimet aluearia intra roborum excauata latera construunt, adeo vt grauissimas
hyemes iuxta facile ferant. Estque hæc terra planè suis prædita floribus, & per æstiuam
nullos magis Sol aspicit, quando longissimus est dies, qui animali ad labores nato bre-
uibus vmbri operam intercipit. vnde hic mellis ceræque copia tam ingens vt non fa-
tis his Polonis atque Ruthenis loci supersit quibus illa recondant, arbores namque o-
mnes & syluæ aluearibus mellificantium nigricant. Venatio præterea Polonis multi-
plex est. eius enim nemoribus gignitur equus syluestris cornu ceruino. Bos ferus, Ro-
mani vrum vocant, bisontemque. Aucupium ibi largum, piscatioque diues. Picis reli-
næque quotannis ibidem collectæ ingens lucrum. Regio omnis nobilissimis flumini-
bus rigatur. quorum primum est Vistula, inde Chronus quem Pregel nunc vocant ac-
cola; hunc sequitur Nyemien ex paludibus ortus prope Kapiolov. post eum Rubon
flu. in Lithuania ortus. Viadrus quoque quem Oderam nunc dicunt. fontes suos Po-
loniæ debet, quos iuxta Odri nomine vicum cernere licet. nec procul ab his Vartzæ
flu. fon

flu. fontes visuntur iuxta Crumlavv urbem. Tyras autem quem Nyester nunc vocat, in Premislia ortus, versus Eurum trahitur, ac ponto Euxino miscetur. Hypanis autē flu. Bugh hodie dicitur, ex palude oritur, haud ita procul ab Oleska vrbe, ac VVistula non procul a VVyschigrada miscetur. Borysthenes autem cui nunc Nyepero nomen est, ex vliginosa Molcouiæ deserto prolabens, in Euxinum quoque pontum degurgitat. præter hos ignobiliore multi allabuntur. Montes ferè nulli sunt, præter quã qua in Meridiem vergit, & ab Vngaria, Sarmaticis, Capathijque montibus, quos Tatri incolæ vocant, dirimitur. Syluis omnis pene regio obducitur, quæ omnes Hercinię portiones sunt, vnde vicinis Germanis fraxinos ingenti copia ministrant. Plumbi metalla ingenti fodiunt abundantia. Cupri quoq; particula crebræ apud Præmisliam urbem reperiuntur, cui tamen minimè insidiantur. Nec auri minerę illis defuisse creduntur, si eius venę inquirantur, Salis fodinę hicbinę extant, altera Bochnię vrbe, quatuor à Cracouia miliaribus distita, altera Velisci quam Vielitzham vocant, quinque ab eadem Cracouia miliaribus distante. Velisci quidem leuiori omnia opera constant: Bochnię magnus in extrahendo labor est, cum quod multis in locis extrahitur tum etiam quod ex altissimis fossis, interim per cuniculos trahitur, interim machinis subtus fabricatis, attollitur, donec hac & illac vario flexu per cryptas prouolutus, & sexies minimum subterraneis illis machinis sublatus, demum ad supremi introitus fauces conuoluitur, vt claram in lucem attollatur. Cumque Velisci fosse sint præter cameras, alicubi octo cubitis, multis interim longioribus, constat Bochnię præter primarum faucium immanem profunditatem in altissimam fossam octoginta scalarum altitudinem, durare, & quotidie fieri altiorem, innumera salis excisa copia. Bochnię glebę puriores salioresque existimantur, Vtrobique per reliqui salis rupes, venę quædam euagantur pellucidę & Christalli modo nitidę, salis gemmę) vt recentiores cognominant) cuius præcipuus est in medicinis vsus. Apparent & venę extincto carboni nigrore similes, quarum materiam, aurei pondere contritam & modico vino sumptam, aluum soluere aiunt. Mirum vetò inter tot sæcundę naturę miranda opera, spectaculum tanta altitudine solidos salis demitti montes, & cuniculis in tanta spacia adactis, ad lucernarum lumina moles subterraneas excauari. Nullus illic dies, nulla nox sed vmbre tantum sine cælo Velisci non rarò ingentium sese templorum specie camerę efferunt, immanibus salis columnis extantibus, quibus superiora solido & ipsa concreta sale ceu fornices quidam sustinendis montibus enati, imminēt, grauissimo sese pondere, admirabili quadam operariorum industria librante, Bochnię mille quingentorum pondo Germanicorum graues micę extrahuntur, & interdum maiores cædi aiunt. Hęc autem Romana pondo tria millia æquant. Est & in hac terra aliud naturę miraculum, quę apud Nochovv & Paluky oppida ollas sua sponte fingit formatque, quę è terra extractę ac ficateę, vt factitię ollę vtilis sunt. Sulphuris præterea hic venę sunt pluri-
mæ, cum thermæ nullæ sint.

